

*Sveučilište u Zagrebu
Prirodoslovno-matematički fakultet
Fizički odsjek*

1. kolokvij

KVANTNA FIZIKA

(nastavnički smjerovi)

25. travanj 2017.

Zadaci

1. Odašiljač snage 200 W emitira na frekvenciji 94.3 MHz. Odredite snagu po jedinici površine 15 km od odašiljača te, uz prepostavku da energija tog zračenja odgovara energiji zračenja crnog tijela, izračunajte koliko se fotona u svakom trenutku nalazi unutar prijemnika volumena 8 litara smještenog na toj udaljenosti?
2. Odredite maksimalnu kinetičku energiju elektrona emitiranih s površine metala čija valna duljina praga iznosi 6000 \AA ako je valna duljina upadne svjetlosti 4000 \AA .
3. Pri Comptonovom raspršenju upadnog zračenja valne duljine 10^{-13} m , kut raspršenog fotona s prvobitnim smjerom upadnog zračenja iznosi 75° .
 - a) Kolika je valna duljina raspršenog zračenja i koliko energije foton predaje elektronu?
 - b) Kolika je ukupna energija raspršenog elektrona? Odredite i impuls raspršenog elektrona. Obrazložite da li je pritom opravdana nerelativistička aproksimacija.

Rezultate za energije izrazite u MeV-ima a za impuls u (MeV/c) jedinicama.

4. a) Ako je širina pobuđenog stanja sistema 1.1 eV , koji je srednji život tog stanja?
b) Ako je to stanje smješteno na energiji pobuđenja od 1.6 keV -a, koja je minimalna neodređenost u valnoj dužini fotona emitiranog pri raspadu tog stanja?
5. Odredite valne duljine koje izotopi vodika ${}_1^1\text{H}$ (običan vodik) i ${}_2^2\text{H}$ (deuterij) emitiraju pri prijelazu iz $n = 3$ u $m = 2$. (Naputak: Uzmite da su mase protona i neutrona u jezgri iste te da se u oba slučaja masa elektrona ne zanemaruje u odnosu na masu jezgre već se računa sa $m_p = 1836m_e$. Na osnovu ovakvog mjerjenja otkriven je deuterij.)

Teorija

1. Prepostavite zračenje crnog tijela te odredite valne duljine koje odgovaraju maksimalnim gustoćama zračenja za
 - a) ljudsko tijelo
 - b) logorsku vatu ($T = 1500\text{K}$)
 - c) žarulju deklariranu kao "topla bijela" ($T = 3000\text{K}$)
 - d) žarulju deklariranu kao "hladna bijela" ($T = 4500\text{K}$).

Skicirajte na istom grafu (u_T u ovisnosti o λ) spekture zračenja za gornje slučajeve i naznačite izračunate valne duljine. Komentirajte u kojem području spektra se nalaze izračunate valne duljine (IR, vidljivi, UV, ...), te u kojem području ili područjima spektra gornja tijela (najviše) zrače.

2. a) Navedite dva efekta čija su objašnjenja dovela do potvrde čestične prirode fotona.
b) Koja hipoteza je uvela valnu prirodu materije i koji ju je eksperiment potvrdio?
c) Što kaže princip komplementarnosti?
3. a) Za slučaj kad uz kinetičku postoji i potencijalna energija, napiši vremenski neovisnu Schrödingerovu jednadžbu.
b) Kako još nazivamo tu jednadžbu?

Kornelija Passek-Kumerički